

Inatsisartutmedlemmer Suka K. Frederiksen og Jens Imanuelsen, Siumut
-/Her

Svar på § 37 spørgsmål 276 vedrørende medicinudlevering og sprog

Kære Suka K. Frederiksen og Jens Imanuelsen

Jeg takker for jeres spørgsmål, som er stillet med følgende begrundelse:

Vi har lagt mærke til, at der på landshospitalet i Nuuk, at medicin udlevering kun sker igennem dansksproget personale, derved udleveres der medicin til rent grønlandsktalende patienter uden udførlig forklaring.

Det er livsnødvendigt for patienten, at få den korrekte medicin og endvidere, er det af største betydning, at patienten der får udleveret medicin, får den korrekte information i forbindelse hermed. Da Selvstyret blev indført, blev brugen af vort grønlandske sprog hovedsproget i vort land, og da dette er en menneskerettighed, skal dette respekteres og overholdes.

Vi ønsker, at alle ændringer skal oplyses.

Jeg besvarer jeres fire specifikke spørgsmål i nedenstående.

Spørgsmål 1: Hvordan sikres det, at de rent dansktalende apotekere på medicindepotet i Sana som udleverer medicin til rent grønlandsktalende forstås fuldt ud?

Svar: Farmakonomer og farmaceuter, som i øjeblikket er ansat på Landsapoteket, har dansk som hovedsprog.

Der er i Sundhedsvæsnets ledelse og fra Landsapotekets side gjort flere tiltag for at imødekomme den problematik, der ligger i muligheden for at henvende sig på mere end ét sprog.

Som led i ansættelsen modtager personalet undervisning i kommunikation med henblik på at imødekomme udfordringer, der kan opstå på baggrund af sproglige og kulturelle forskelle.

Forud for den information, der kan gives på apoteket, gives der også information i forbindelse med kontakt med lægen om anvendelsen og brug af det ordinerede lægemiddel. Der bruges tolk, når det findes nødvendigt.

Inden medicinen udleveres har patienten således mindst to gange kontakt med sundhedspersonale specifikt omkring den ordinerede medicin.

Ved siden af de tiltag, der er rettet mod personalet, er der også gjort andre tiltag.

25-11-2015
Sags nr. 2015 - 16150
Akt nr. 1690525

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Der er udviklet en række pjecer på grønlandsk og dansk omhandlende generelle emner vedr. medicinbrug, brug af specifikke lægemidler og korrekt brug af forskellige hjælpemidler til f.eks. astmabehandling. Pjecerne findes ved apotekets medicinudlevering.

I Danmark har man mulighed for at se forskellige videoklip på hjemmesiden www.medicin.dk om korrekt brug af forskellige lægemidler. Der er i øjeblikket en dialog i gang omkring muligheden for at udvikle en grønlandsk version af relevante videoer, eksempelvis om korrekt brug af astmamidler.

Til alle ca. 400 lægemidler i skranken er der udviklet såkaldte infokort til sundhedspersonalet, som angiver standardinformation om korrekt brug og relevante bivirkninger. Disse kort er planlagt til oversættelse og distribution til alle medicinudleverende enheder i sundhedsvæsenet for at sikre ens information på både grønlandsk og dansk.

Spørgsmål 2: Er det en menneskerettighed, at få stillet en tolk til rådighed, ved henvendelse til sundhedsvæsenet?

Svar: Spørgsmålet om rettigheder forstås som en "rettighed" og ikke en *menneskerettighed* jf. FNs menneskerettighedskonventioner. Denne forståelse er baseret på det, som er beskrevet i den grønlandske version af § 37 spørgsmålet, og da der i begrundelsen for § 37 spørgsmålet også refereres til sprogloven: "*Da Selvstyret blev indført, blev brugen af vort grønlandske sprog hovedsproget i vort land [...]*".

Lovgivningen vedrørende sprog henhører under Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, og herfra er følgende indgivet som svar på spørgsmålet vedrørende muligheder for tolke:

§3, stk. i Inatsisartutlov nr. 7 af 19. maj 2010 om sprogpolitik hjemler, at borgere ved henvendelse til Sundhedsvæsenet, såvel som alle andre offentlige myndigheder, har krav på at kunne blive betjent på Grønlandsk. Om dette i praksis sker via tolk eller anden løsning, er op til den enkelte myndighed.

a. Hvordan sikres dette?

Svar: Ledelsen i Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse informerer, at hvor det skønnes nødvendigt vil sundhedspersonalet kunne tilkalde en tolk.

Spørgsmål 3: Hvilke tiltag, har man foretaget sig for, at sikre, at der ikke gøres fejl under medicin udlevering?

Svar: Lægemidler udleveres entydigt ved brug af borgerens navn og cpr. Processen er følgende:

1. Borgeren oplyser cpr.nr, hvorpå relevant journal med recepter findes i systemet.

2. Det kontrolleres om rette person er fundet, ved at sikre sig, at navnet er korrekt.
3. Etiket udskrives, hvor personnavn og lægemiddel med dosering og brug er påført.
4. Lægemidlet findes frem ved hjælp af lægemiddelnavn på etiket.
5. Fysisk kontrol af korrekt ordination, dosis og antal i forhold til etiket og ordination og evt. notat i system.
6. Udlevering af lægemiddel til borgeren.

Landsapoteket er ved at implementere et nyt system – Cosmic. På sigt og i forbindelse med ibrugtagning af Cosmic medicinudleveringssystem vil der yderligere blive indført elektronisk kontrol med strejkode før udlevering til borgeren. Denne funktion er blevet fremskyndet til implementering i indeværende år.

Der føres endvidere protokol over utilsigtede hændelser ved udlevering, således fejl kan blive belyst. Som følge heraf vurderes muligheden for at kunne eliminere disse.

Spørgsmål 3: Såfremt der skulle være andre nødvendige oplysninger i relation til spørgsmålenes kontekst, bedes disse venligst meddelt i samme forbindelse.

Svar: Sundhedsvæsnets ledelse og Landsapoteket opfordrer alle, med relevant uddannelse, til at søge stillinger i sundhedsvæsenet. Det gælder også i relation til en potentiel ansøgers sproglige kompetencer.

Der har indtil nu ikke været registreret ansøgninger til en stilling som farmaceut fra en grønlandssproget farmaceut, og vi er ikke bekendt med grønlandssproget uddannet farmaceutisk personale. Stillinger i apoteket er derfor besat af dansksprogede medarbejdere.

De seneste år er der kun blevet uddannet et fåtal grønlandssprogede farmakonomer. De, som har været ansat i det grønlandske sundhedsvæsen, har sidenhen søgt andre udfordringer.

Det undersøges i øjeblikket hvorvidt Landsapoteket kan blive godkendt som uddannelsesapotek, således at den studerende kun skal til Danmark i 24 uger på skoleophold i løbet af den treårige uddannelse.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Doris Jakobsen